

HAZIRLIYAN: H İ L M İ R İ T

Bekir Sıtkı Sezgin

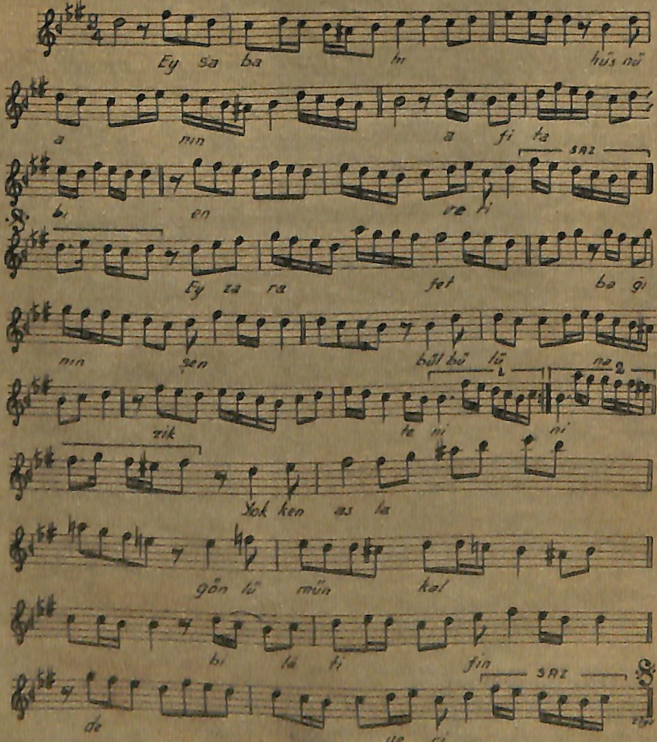
TÜRK MÜZİĞİNE AŞIK
Bekir Sıtkı Sezgin, Türk müziğine âdeta âşık. Hayatta en çok sevdiği şeyin Türk müziği olduğunu söylüyor.

Genç sanatçı artık eski günlerin "nezih,, dediği dinleyici topluluğunu bulamamaktan şikayetçi ve Türk müziğinin geleceği hakkında kötümser

HÜZZAM ŞARKI

Usulü: Ağır Aksak

Leylâ Hanım

Ey sa ba hı hüs nû anın a fta b-ı en veri
Ey zera fet bağının şen bü bü lü, nazik teni
Yokken as la gön lü nün kal b-i lâ tî fî nde ye ri
Ben bu hâ lî mî le ne sevdim sen gi bi bir dilber i

İZMİR'LI bir sanatkarla karşı karşıyayım. Kendisi aslen İstanbul'lu, fakat halen orada bulunduğu için onu İzmir'li sayıyorum. Mütevazı, kibar ve nazik bir insan... İlk sualimi soruyorum.

S — «Sanat hayatınız?»

C — «1933 senesinde İstanbul'da Şehremininde dünyaya gelmişim. Babam aslen Erzincan'lı olup Kemah kazasının Siddikoğulları sülâlesine mensuptur. Annem Bartın'lıdır. Ses güzelliğini Hafızı kurra olan babam Hüseyin efendi ve gene sesi pek güzel olan annem Feride Hanımdan tevarüs etmişim. Pek küçük yaşta fitri olan musiki kabiliyetim, ebeveynimin nazarı dikkatini çekmiş ve bu mevzuda üzerinde bir hayli uğraşmışlar. Annemden daha henüz yedi yaşım da iken birçok eser meşkettiğimi pek iyi hatırlıyorum. İstanbulda güzide musikişinaslardan usul, makamat ve üslup dersi alan babam, bana en iyi şekilde mevlit talim ettirmiş ve dokuz yaşım da iken kürsülerde mevlit kıraat etmeye başlamıştım.

Seneler böylece pratik olarak musikiye çalışırken geçmekte idi. Neticede lise tahsilimi yaparken 1952 senesinde İstanbul Belediyesi Konservatuvarına intisabettim. Konservatuvara iki sene devam ederek Şefik Gürmeriç ve Dr. Nevzat Atlığ beylerle, solfej hocamız Şive Hanım'dan büyük istifadeler sağladım. O sene geçirdiğim bir müessif kaza yüzünden iki sene yatmam ve tahsil hayatından ayrılmam icap etti, şifa bulup kalktıktan sonra vatani vazifemi yapmak üzere Denizli'ye gittim.

Terhisimi müteakip, İzmir'e yerleştim. O tarihte İzmir Radyosu Müdürü olan Necdet Varol'dan 1,5 sene Türk musiki dersi aldım. Kendileri İstanbul'a gittikleri tarihlerde idi ki, İzmir Radyosu sanatkar almak için imtihan açmıştı. Bu imtihanlara katıldım ve stajyer olarak İzmir Radyosuna intisabettim. İki sene radyo idaresinin bizleri tâbi tuttuğu tedrisata fasılasız devam ettim, bu derslerde repertuar, solfej, Türk musiki nazariyatı konularında hocalarım Turan, Server, Güner beylerden çok istifade ettim. Geçirdiğimiz ikinci bir imtihanda muvaffakiyet göstererek sanatkar vasfını kazandım. 4 senedir İzmir Radyosunda vazifeme devam etmekteyim.»

S — «Hangi bestekârları seversiniz?»

C — «Dede Efendi, Sadullah Ağa, Hacı Arif Bey, Şevki Bey.»

S — «Sevdiğiniz makamlar?»

C — «Türk musikisindeki bütün makamlara hayranım. Yalnız hüzzam, su-

zidil, kürdili hicazkâr ve beyati makamlarının daha fazla tesirinde kalıyorum.»

S — «Bir enstrümanla meşgul oluyor musunuz?»

C — «2 senedir tanbur çalışıyorum. Hocalığımı, kıymetli ağabeyim tanburi Necdet Yaşar yapmaktadır.»

S — «Musikiden başka meşguliyetiniz?»

C — «Mevlithanlık yapmaktayım.»

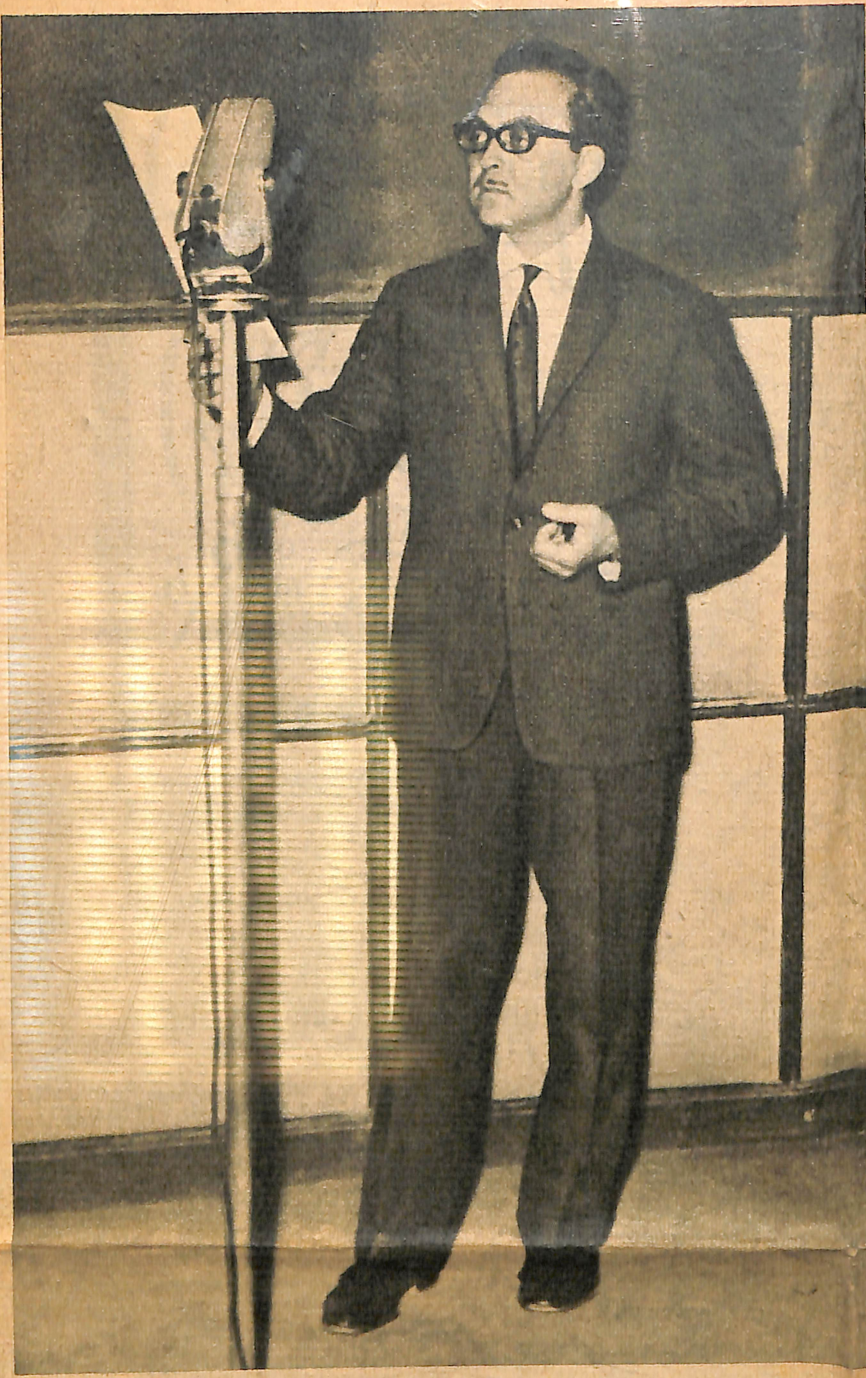
S — «Sahneye çıkmayı düşünüyor musunuz?»

C — «Asla böyle bir fikre sahip değilim. Ancak dinleyici, yukarda zikrettiğim büyük bestekârların eserlerini kemali nezaketle dinleyecek ve sanatkârdan ısrarla istiycek duruma geldiği gün, sahnede okumayı düşünebilirim.»

S — «Bu mevzuda halkın musiki zevkini nasıl karşılayabiliriz Türk musiki-

MUHTELİF POZLARI — Müzik deyince Bekir Sıtkı Sezgin heyecanlanıyor ve hareketli hareketli konuşmaya başlıyor. Orijinal fikirleri, müspet düşünceleri ile musikide ıslahatçı bir görüşü var. Genç sanatkar, hayatta en çok sevdiği şeyin mübalâğasız musiki olduğunu söylüyor.

sinin bugünkü durumu hakkında düşünceleriniz?»

C — «Sanat denen nesne aristokratır, avama hitabetmez. Ancak gerek sanat çevrelerine ve gerekse okuyuculara saz sanatkarlarına, ve zamanımızın bes-tékârlarına düşen en büyük vazife, halkın musiki zevkini iyile ve güzele doğru çekmek olacaktır. Sanatkâr halka ne verir-se halk da sanatkârdan onu istiyecektir. Küçüklüğümde hatırladığıma göre İstanbul'da halkevlerindeki gramofon-lardan Münir Nureddin Beyin plâğa okumuş olduğu Dede Efendinin beyati makamında (Nice bir aşkınla feryat ade-yim) isimli eseri dinleniyordu. Bahset-tiğim dinleyici de avamdı ama kulakları öyle güzel öyle lâtif nağmelerle dolmuştu ki bugünkü avam gibi (Halimeyi sa-manlıkta bastılar) diye saçma sapan bir parçayı dinlemeye tahammülleri yoktu. Şu hikâye malûmunuzdur ki hanende Onnik Efendi, Alemdarda çalıştığı gazi-noda bir akşam kürdili hicazkâr faslına ağıraksak bir eserle girdi diye, dinleyici

bu faslın bestesi yok mudur diye Onnik Efendinin başına içki şişelerini fırlatmış-tır. Dünkü o dinleyiciyi, bugün maalesef bulamıyoruz ve bulamadığımız için de musikimizin istikbalini pek ümit verici görmüyoruz.

İkinci büyük bir dâva, memlekette yapılan plâk neşriyatıdır. Plâk şirketleri, önüne gelen kimseye ehliyetli olsunlar, olmasınlar, kontrolsüz, sanatçı hiçbir değeri olmayan eserleri okutmaktadır. Gerek radyolarda ve gerekse plâklarda okunup çalınacak eserleri tetkik edecek tam yetkili bir beste tetkik komisyonu kurulmasına taraftarım. Yoksa bu gidiş iyiye doğru bir gidiş değil. Hiçbir asla veya esasa dayanmamaktadır.»

S — «Hangi enstrümanları seversiniz?»

C — «Tanbur, ney ve kemençe.»

S — «Hayatta en çok sevdiğiniz şey?»

C — «Mübalâğa olmazsa, musikiden başka hiçbir şey diyebileceğim.»

OKUYUCULARIMIZIN MEKTUP YAZMAK SURETİYLE ISRARLA İSTEDİKLERİ BİR GÜFTEYİ VERİYORUZ

AKSAK

RAST ŞARKI

HACI FAİK BEY

Bir dâme düşürdü ki beni baht-ı sıyahım
Billâhi bu sevdada benim yoktur günahım
Etmezse inayet bana ol çehresi mâhim
Mutlak onu da mahvedecek ateşi âhim

İstanbul Radyosundan Seçmeler

8.10.1963

ALÂEDDİN YAVAŞÇA

20.40 - 21.00

- 1) Zeki Arif Ataergin'in hicaz şarkısı
Ne müşkülmüş güzel sevmek meğer
- 2) Fehmi Tokay'ın hicaz şarkısı
Terket beni artık yetişir sende vefa yok
- 3) Alâeddin Yavaşca'nın hicaz şarkısı
Gönlüm yanıyor
- 4) Marko Çolakoğlu'nun hicaz şarkısı
Kaç gün oldu nazlı yârdan ayrıldım
- 5) Kaptanzade Ali Rıza Bey'in hicaz şarkısı
Ufuklara yaslanmış yorgun dağlar sırayla

Aksak

HICAZ ŞARKI

Fehmi Tokay

Terket beni artık yetişir sende vefa yok
Gül mevsimi gelmiş ne çıkar derde deva yok
Sensiz geçen ömrüm geceden bil ki siyahtır
Gül mevsimi gelmiş ne çıkar derde deva yok

10.10.1963

İNCİ ATALAY

21.00 - 21.20

- 1) Sadeddin Kaynak'ın İsfahan şarkısı
Fariğ olmam eylesen yüz bin cefa, sevdim
- 2) Zeki Arif Ataergin'in İsfahan şarkısı
Gönlümü cânâna verdim, oldu cânânım gönül
- 3) Mahmut Celâlettin Paşanın İsfahan şarkısı
Dillî bigare seninçün yanıyor
- 4) Hristo Efendinin İsfahan şarkısı
Düşün elem-i aşka gönül, dağları aşın
- 5) Hacı Arif Beyin İsfahan şarkısı
Canda hasiyet mi var, sevdây-ı cânân olmasa

Aksak

ISFAHAN ŞARKI

Hristo Efendi

Düşün elem-i aşka gönül, dağları aşın
Mecnun gibi sahray-ı melâmette dolaştın
Gittin yine bir şuh-i cihansuze sataştın
Mecnun gibi sahray-ı melâmette dolaştın

11.10.1963

SEVİM TANÜREK

13.00 - 13.20

- 1) Hafız Yusuf Efendinin Suzinak şarkısı
Neş'eyâb etmekte hüznü kalb-i naşadım seni
- 2) Hacı Arif Beyin Suzinak şarkısı
Edemem kimseye hâlim şikâyet
- 3) İzzet Efendinin Suzinak şarkısı
Saklayıp kalb-i mükedderde seni
- 4) Hacı Arif Beyin Suzinak şarkısı
Gözümden gitmiyor bir dem hayalın
- 5) Bir türkü
A benim mor çiçeğim

Aksak

SUZINAK ŞARKI

İzzet Efendi

Saklayıp kalb-i mükedderde seni
Anarım ah ile her yerde seni
Bulurum neşve-i sağarda seni
Anarım ah ile her yerde seni